De monumenten van Oranjestad

Dit monument aan de Havenstraat is eigendom van Chez Mathilde en is in gebruik als restaurant.

Binnenkort bestaat het Monumentenbureau Aruba tien jaar. Om dit heuglijke feit kracht bij te zetten heeft minister Ramon Lee van Arbeid, Cultuur en Sport besloten een speciale monumentendag te houden op 10 september. Onder de titel Paseo Monumental 2006 zullen 24 monumenten in Oranjestad geopend zijn voor publiek. In de aanloop naar deze dag brengt *Amigoe* een serie artikelen over deze gebouwen.

Havenstraat 23

Het vrijstaande woonhuis Havenstraat 23 is mogelijk in de tweede helft van de negentiende eeuw gebouwd in de stijl van een stadscunucuhuis. Het is destijds opgetrokken in traditioneel ambachtelijke bouwstijl en staat met de nok evenwijdig aan de Havenstraat. Oorspronkelijk stond het pand op een naar de zuidelijke gelegen Paardenbaai aflopende rotsbodem. De kustlijn is door de aanleg van de havens tegenwoordig naar het zuiden verlegd. Mevrouw Kok, eigenares van Opticien Kok in de Wilhelminastraat 11, bracht in haar jeugd regelmatig tijd in dit pand door. Het huis was destijds van haar tante. Zij kan zich herinneren dat men van de zuidgalerij over de baai kon uitkijken. De Havenstraat was lange tijd een zandpad dat van de Zoutmanstraat langs de kust doorliep tot aan het langgerekte rif en de zoutpannen aan de westzijde van de baai.

Gezien de meerdere deuropeningen in de voorgevel kan een deel van het pand een werk- of winkelfunctie hebben gehad. Tegenwoordig is het huis als het restaurant 'Chez Mathilde' in gebruik, vernoemd naar de voormalige eigenares Anne Mathilde Oduber. In het restaurant hangt nog een portret van haar. Zij woonde hier tot 1974. In 1886 werd het huis gekocht door haar grootmoeder Regina Cementia Oduber.

Het pand is recentelijk verbouwd. Hierbij zijn elementen als dakpannen, deuren en shutterramen nieuw aangebracht. Oorspronkelijk was het zadeldak lager tussen de kopgevels ingesloten en waren de venster- en deuropeningen toegerust met dubbele, naar buiten draaiende opgeklampte houten luiken en deurvleugels (zie schilderij van het huis in het restaurant). De dakkapellen waren oorspronkelijk toegerust met opgeklampte houten luiken. Deze maakten een terugsprong ten opzichte van het topveld van de dakkapel. Tegenwoordig zijn de openingen niet teruggezet maar in het - nieuwe - muurvlak opgenomen.

Door de aanbouw is de zuidgevel niet te beschrijven.

Van bescherming vanwege de monumentenverordening zijn onder meer uitgesloten:

De recente aanbouw aan de zuidzijde met uitzondering van mogelijke historische bouwmuren van de oorspronkelijke keuken.

De kunststof dakbedekking aan de zuidzijde.

De storende aanbouw tegen de westgevel.

Van de bouwtraditie afwijkende deur- en vensterinvullingen.

De recente terrasopbouw aan de voorzijde.

Bron: Monumentenbureau